

[Finansministeren.]

var meget interesseret i en længere drøftelse herom, da det, som han bebrejdede regeringen, ikke er en pengeudpumpning i den forstand, at man har øget den samlede pengemængde, men at regeringen ikke har truffet forholdsregler til at formindske pengemængden i samme omfang som nedgangen i valutareserven. Det kan kun glæde mig, at de to ærede ordførere så stærkt markerede deres standpunkt til dette spørgsmål, bl. a. ved at den ærede konservative ordfører udtalte, at den første betingelse for, at landets valutafront kan forsvares, er, at enhver nedgang i mængden af fremmed valuta må modsvares af en tilsvarende nedgang af indenlandske betalingsmidler.

Dette er i hvert fald en klar erklæring, og det undrer vel ikke de ærede ordførere, at jeg ikke kan være enig i denne betragtning, der jo betyder det samme som, at enhver forværring af valutaisituationen, som går over en længere periode, automatisk skal imødegås alene ved en tilsvarende nedgang i pengemængden uden hensyn til, hvad der er årsag til valutaforværringen, og uden hensyn til, hvor højt renten presses op — et synspunkt, der forekommer så meget mere ejendommeligt, som en høj rente efter det ærede medlems mening hæver omkostningsniveauet og derved generer eksporten.

Jeg vil slet ikke bestride, at en stramning af kreditpolitikken kan være hensigtsmæssig i en højkonjunktur som den foreliggende. Regeringen har da også, som det ærede medlem selv var inde på, strammet kreditten, og vi er nu oppe på en rente på mellem 6 og 7 pct. Er det virkelig den ærede ordførers mening, at vore valutavanskeligheder fremover udelukkende skulle bekæmpes over pengepolitikken, ved at man presede pengemængden ned i takt med valutaudviklingen uden hensyn til virkningerne på produktion og beskæftigelse?

Regeringen har, som det ses af de fremsatte forslag, ikke den opfattelse. Vi mener, at yderligere skridt for at neddæmpe valutaforbruget bør ske med andre midler, først og fremmest gennem en begrænsning af forbruget.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard var den eneste af de ærede ordførere, som

mere indgående beskæftigede sig med regeringens forslag. Jeg forstod på det ærede medlem, at han mente, at man skulle gå videre ad besparelsens vej end foreslået fra regeringens side. Det er jo noget, vi må forhandle om, men jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at gentage, at regeringen for indeværende år allerede har nedsat udgifterne betydeligt og herunder — som jeg nævnte i min fremsættelsestale — forsvarsudgifterne med 160 mill. kr. til 940 mill. kr., et beløb, der så nogenlunde svarer til, hvad det ærede medlem i foråret selv mente lå indenfor det muliges grænse.

Om der på det civile område kan opnås yderligere besparelser end de 100 mill. kr., som regeringen foreslår for det kommende finansår, ved jeg ikke. Den ærede ordfører hr. Erik Eriksen var inde på, at det er svært at finde områder, hvor der kan spares, men det ærede medlem sagde også, at der kan spares, hvis alle vil. Det er jo så spørgsmålet. Da det ærede medlem var statsminister, nåede man i maj 1952 efter afgivelsen af spareudvalgets betænkning til en samlet besparelse på godt 20 mill. kr., og mange medlemmer af den tidligere regering vil vide, hvor vanskeligt det er at spare, men nu håber jeg, at den ærede ordfører under de kommende forhandlinger vil nævne, hvilke områder han kunne tænke sig yderligere at ville spare på.

Fra regeringens side vil der blive vist god vilje ved forhandlinger om yderligere besparelser, men jeg finder det dog rigtigst endnu en gang at gøre opmærksom på, at det vil være meget svært at træffe beslutning om besparelser, som vil kunne få virkning for det kommende halve år.

Den ærede ordfører hr. Bertel Dahlgaard var ikke nogen, skal jeg sige: varm tilhænger af nye skatter. Jeg har forstået på forhandlingerne i går, at det samme kan siges om de øvrige partier. Det fremgik også af min fremsættelsestale, at det var med ulyst, at jeg stillede mine forslag. Imidlertid har vi anset det for nødvendigt at betræde denne vej, og jeg håber på forhandlingsmuligheder i det kommende udvalg.

Løvrigt var den ærede ordfører hr. Bertel Dahlgaard mere positiv end de andre ordførere, og han nævnte en vej, som efter hans formening kunne betrædes i stedet for